7/9763

ÇOK ACİLE ve SÜRELİ

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.12.0.AKP.0.07-212/6691
Konu : Yazılı Soru Önergesi

..../12/2005

13 ARALIK 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) Başbakanlığa göndermiş olduğunuz 15.11.2005 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0. GNS.0.10.00.02-7/9763-16079/42543 sayılı yazınız.
b) Başbakanlığın 22.11.2005 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-480-24/5153 sayılı yazısı.

İlgi (a) da kayıtlı Başbakanlığa göndermiş olduğunuz yazınız ile Başbakanlığın ilgi (b) de kayıtlı yazısı ekinde alınan, Uşak Milletvekili Osman COŞKUNOĞLU'na ait 7/9763 esas no'lu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER :
1- Görüş 7/9763 (3 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : TBMM Başkanlığına

Bilgi : Başbakanlığa

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı APK Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, Eskişehir Yolu 9. km. Lodumlu/ANKARA
Tel: 287 94 53 Fax: 285 69 37

7/9763

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Osman ÇOŞKUNOĞLU**
Uşak Milletvekili

Esas No : **7/ 9763**

Avrupa Birliği Komisyonu, ülkemizde kümes hayvanlarında tespit edilen "'tavuk gribi"nin insanlar için tehlikeli olan H5N1 türünden olduğunu açıkladı. Dolayısıyla, tüketici kitlelerimiz ciddi ve acil bir sağlık tehlikesi altında; üreticilerimiz de hem sağlık hem de ekonomik tehlike altında. Bu durumda hem halkımızı korumak hem de gereksiz bir panik havası yaratmamak için:

SORU 1) Sayın Tarım Bakanı'nın medyada yaptığı açıklamalar, Başbakan olarak sizin medya önünde tavuk salatası ile iftar yapmanız ve Sağlık Bakanlığınca ilaç getirilmesi dışında hem tüketicinin sağlığını, hem de üreticinin ekonomisini korumak için ve gereksiz bir panik yaratılmasını önlemek için ne gibi somut önlemler almayı düşünüyorsunuz?

SORU 2) Bu durumun hem sağlık, hem toplumsal, hem de ekonomik boyutunu göz önüne alan bir önlemler seferberliğini yurdun her köşesinde ama özellikle üretim yapılan yerlerde acil olarak uygulamaya koyacak mısınız?

CEVAP 1-2) Ülkemiz Balıkesir ili, Manyas ilçesi, Kızıksa (Kızılköy) Beldesi ile Salur Köyleri arasındaki çeltik tarlalarında otlatılan 4,5 aylık hindilerde çıkan Tavuk vebası (Avian influenza, Kuş gribi) hastalığı, alınması gereken tüm tedbirler alınarak söndürülmüştür.

Hastalığın hayvanlardan insanlara geçen bir hastalık olması nedeniyle 8 Ekim 2005 tarihinde Sağlık Bakanlığının Merkez ve Balıkesir teşkilatı bilgilendirilmiş ayrıca, Avrupa Komisyonu ve Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatı (OIE) gibi uluslararası kuruluşlar da bilgilendirilmiştir.

Hastalık çıkan işletmede yaklaşık 1700 hindi ölmüş, kalan 100 hindi de bulaşma şüphesi nedeniyle itlaf edilmiştir. Bunun dışında mihrak çevresinde önlem açısından şu ana kadar toplam 10.147 kümes hayvanı itlaf edilmiştir. Ayrıntılı bilgiler tabloda verilmiştir.

İtlaf edilen kümes hayvanları

Tarih	Hindi	Tavuk	Ördek	Kaz	Güvercin	Civciv	Toplam
07.10.2005	100	0	0	0	0	0	100
08.10.2005	591	0	0	0	0	0	591
09.10.2005	2.096	176	68	0	0	0	2.340
10.10.2005	57	2.085	433	69	20	0	2.664
11.10.2005	1	1.338	504	45	18	12	1.918
12.10.2005	3	714	196	3	9	9	934
13.10.2005	1	519	80	55	5	0	660
14.10.2005	0	718	72	28	32	17	867
15.10.2005	0	65	0	0	0	8	73
TOPLAM	**2.849**	**5.615**	**1.353**	**200**	**84**	**46**	**10.147**

Çeşitli illerdeki şüpheli ölüm veya panik nedeniyle yapılan ihbarlar değerlendirilmiş, alınan örnekler laboratuarlara intikal ettirilmiştir. Ancak şu ana kadar başka bir hastalık mihrakı çıkmamıştır.

Ayrıca bu konuda Bakanlığımızca yapılan çalışmalar aşağıda belirtilmiştir.

a) Tüm Tarım İl Müdürlüklerine önlemler konulu talimat gönderilmiştir.

b) Semt pazarlarında açıkta canlı kümes hayvanı satışının engellenmesi için talimat gönderilmiştir.

c) Bakanlığımız Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü WEB sayfasına (www.kkgm. gov.tr) konuyla ilgili güncel bilgiler konulmuştur.

d) Göçmen su kuşlarının konaklama yerlerinde Çevre ve Orman İl Müdürlükleri ile müştereken Adana, Artvin, Ardahan, Balıkesir, Bursa, Burdur, Çanakkale, Hatay, İzmir, Isparta ve Osmaniye illerinde tarama çalışmaları başlatılmıştır. Manyas ve Uluabat Milli Parkından 33 adet örnek alınmıştır. Özel Çevre Koruma Kurulu alanlarının bulunduğu Ankara, Mersin, Antalya, Muğla, Aksaray, Konya ve Trabzon illerinde de benzer çalışma başlatılmıştır.

e) Ayrıca Balıkesir ili Manyas ilçesinde hastalık mihrakının bulunduğu bölgede bulunan kontrol bölgesinde yer alan kanatlıların imha edilmesinden sonra, gözetim bölgesinde yer alan kanatlılarda da hastalık söndürülmeden önce survey çalışması yapılmıştır. Yakın bir zamanda da ülke genelinde göçmen su kuşlarının uğrak ve barınma yeri olan sulak alanların çevresinde ve özel koruma alanlarında bulunan göçmen kuşlarda da survey çalışmasına başlanılacaktır.

f) Tavuk vebası (Avian influenza, Kuş gribi) hastalığının ülkemizi etkilememesi için; göçmen su kuşlarının uğrak ve barınma yeri olan sulak alanların çevresinde serbest dolaştırılan veya aile ihtiyacı için yerleşim yerlerinde beslenen tavuk, hindi, kaz, ördek, bıldırcın, devekuşu vb. kümes hayvanlarının kapalı alanlarda tutulması konusunda ilgililerin uyarılması ve gerekli hassasiyetin gösterilmesi konusunda İl Müdürlüklerine talimatta bulunulmuştur.

Hastalık, ülkemizde söndürüldüğü için şu ana kadar alınan tedbirler yeterli bulunmaktadır. Hastalığın tekrar ülkemizde görülmesi durumunda ve hastalığın seyrine göre ilave önlemler alınacaktır.

SORU 3) Somut olarak aşağıdaki önlemler dizisinin hangilerini nasıl ve ne zaman harekete geçireceksiniz:

a) Hem sürekli bir denetim, hem de sürekli bir sağlık kontrolü yapmak ve halkı bilgilendirmek amacıyla, il ve ilçelerde tarım ve sağlık müdürleri ile mülki amirleri ve belediye başkanlarını içeren bir kriz yönetim masası kurmak;
b) Üretimin inandırıcı ve sürekli bir denetim altında yapılmasını sağlayarak ve bunu tüketiciye göstererek, tüketicinin sağlığı için hiçbir risk yaratmadan, üretime olan olumsuz etkileri en aza indirecek bir kampanya;
c) Tüketiciler için hiç risk yaratmayacak bir denetim altında üretilen kümes hayvan etlerinin kamu kuruluşları tarafından tüketilmek üzere satın alınması için gerekli girişimleri yapmak;
d) Televizyonlarda halkı somut, güvenilir ve inandırıcı olarak bilgilendirme kampanyası için sürekli, özel ve etkileyici programlar.

SORU 4) Eğer yukarıdaki önlemlerin içinde uygulamaya koymayacaklarınız varsa bunlar hangileridir ve neden?

CEVAP 3–4) Hastalığın ülkemizde çıkmasından sonra çoğu illerde İl Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Komisyonları toplanarak illerine hastalığın bulaşmasını önlemek için gerekli tedbirleri almışlardır. Ayrıca hastalık konusunda da İl/İlçe Tarım Müdürlüklerimizce kanatlı yetiştiricilerine yönelik yoğun eğitimler yapılmıştır. İllerdeki tüm şüpheli ölüm veya panik nedeniyle yapılan ihbarlar değerlendirilmiş, alınan örnekler laboratuarlara intikal ettirilmiştir. Ülkemizde; 9.809 damızlık, etlik ve yumurtacı kanatlı işletmesinde, 16.820 kümes bulunmaktadır. Damızlık, etlik ve yumurtacı kanatlı işletmeleri yılda en az bir kez Bakanlığımız taşra teşkilatı tarafından, çiftlikten sofraya gıda güvenliği çerçevesinde ve hastalıklar yönünden denetlenmektedir.

Hem sürekli bir denetim, hem de sürekli bir sağlık kontrolü yapmak ve halkı bilgilendirmek amacıyla İl ve İlçelerde kriz masası kurulmasına şu an için gerek yoktur. Çünkü hastalık kontrol altına alınmış ve ilk çıktığı yer ile sınırlı kalmıştır. Kaldı ki tüm işletmeler Veteriner Hekim çalıştırmak ve Veteriner Hekim kontrolü altında kesim yapmak zorundadır. Ayrıca sözleşmeli besicilik uygulaması ile canlı tavuk yetiştiren çiftlikler bütün aşamalarda Veteriner hekimlerin kontrolü altında bulunmaktadır.

Korunma ve diğer önlemlerle ilgili olarak Bakanlığımızca çalışma izni verilmiş kanatlı kombina ve mezbahaların bulunduğu İl Valiliklerine gönderilen talimat ile; Hem insan sağlığı ve hem de hayvan sağlığı açısından büyük önem taşıyan bu hastalığın yayılmasında en büyük etkenin göçmen kuşlar olduğu, Ülkemizin göçmen kuşların göç yolları üzerinde olması nedeniyle her zaman bu hastalığın tehdidi altında bulunduğu, bu nedenle sürekli tedbirli olmak zorunda olduğumuz ve hastalığın erken teşhisi ve bulunduğu mihrakta kontrol altına alınmasının hastalığın yayılmasının önlenmesi açısından önem taşıdığı dile getirilmekte ve kanatlı kesimhane ve kombinalarında görev yapan veteriner hekimlerce hayvanların kesim öncesi muayenesi ile kesim sonrası muayenelerinin çok dikkatli yapılması ve bu konularda eksikleri olan veteriner hekimlerin eğitimlerinin mutlaka gerekli olduğu belirtilmektedir.

Ayrıca Kesimhanenin, özellikle canlı kabul, ante mortem muayene, askılama, sersemletme, kesme ve kan akıtma, ıslatma (haşlama) kazanı, iç açma-iç çıkartma, iç yıkama, su şiling bölümlerinde çalışan personelin; geçirgen olmayan uzun kollu koruyucu elbise giymesi, çalışma esnasında dezenfekte edilebilir yüksek kaliteli eldiven kullanması, MP5 solunum maskesi veya bu yoksa standart ameliyat maskesi ve koruyucu geniş gözlük takması, dezenfekte edilebilir malzemeden yapılı ayakkabılar ve galoş giymesi, ellerinin çalışma esnasında sık sık, işe ara verildiğinde ve yeniden başlandığında sabun ve su ile yıkaması ve dezenfekte etmesi, ve çalışma hijyeni ve çevre temizliğine dikkat etmesi konularında uyarılması istenmiştir.

Yine tesis yetkililerinden; sersemletmenin en iyi şekilde yapılması ile kemirgenlerle mücadele için etkili bir program yapılması ve şüpheli bir durumla karşılaşıldığında laboratuara mutlaka marazi madde gönderilmesinin sağlanması gerektiği ifade edilmiştir.

Ayrıca tüm İl Valilikleri ile Bakanlıklara gönderilen bir yazı ile de; halk sağlığı açısından kanatlı hayvan eti ve kanatlı hayvan et ürünleri tüketiminin hiçbir sakıncası bulunmadığı, ancak genel sağlık kuralları gereği mutlaka Bakanlığımızdan ruhsat almış Veteriner Hekim kontrolünde kesim yapan, ambalajlayan ve etiketleyen işletmelerin tercih edilmesi ve uygun pişirme işlemlerinin yapılması istenmiştir.